

KÜLÖNÖSEN A GYEREKEK, de nemcsak ők, hanem mások is elsősorban nem valami tanként tanulják a vallásosságot, hanem a tanok „színrevitele” révén: kívülről befelé haladva tanulnak. Hogy mit jelent a karácsony, a húsvét, a pünkösd vagy egy vasárnap, azt az ilyen napok megülsével, a rájuk való készület által tanulják meg: azáltal, hogy ritmusokba, tagolt időszakokba botlanak. Az időbeli tagolás lehetővé teszi, hogy odafigyeljenek bizonyos tartalmakra. A vallási tanulás egyik nagy zavara a

ritmusok szétrombolása és az idők közömbössé tétele. Ha az apa vasárnap lemossa az autót, az anya pedig kimossa a szennyest, mintha hétköznap lenne, akkor a gyerek minden szóbeli oktatás ellenére sem fogja megtanulni, mit jelent a vasárnap. Mellesleg a szülők is el fogják felejtetni. Hogy mit jelent egy szent nap, azáltal tanuljuk meg, hogy megszenteljük azt a napot. „Megszentelni a vasárnapot”, mondták régen, s ez nagyon szép kép: azt fejezi ki, hogy nem sivár közönnnyel vesszük tuda-

másul az időt, hanem méltósággal ruházzuk fel, oly módon, hogy megülsenek. Ha már minden időt pusztává tettünk, és lemondunk minden ünnepnapról, észre fogjuk venni, hogy a pénzt nem lehet megenni, és hogy a profit nem táplálja a lelket.

Fulbert Steffensky

Forrás: Publik-Forum Extra, 2009/1, Zeit

A szerző a valláspedagógia nyugalmazott professzora, jelenleg Zürichben él. Katolikusként nőtt fel, bencés szerzetes is volt, de aztán áttért az evangélikus hitre.

A bilincses barát

„Az Úr legyen könyörületes Onéziforosz háza népe iránt, mert sokszor felüldített engem, és nem szégyellte bilincseimet. Sőt, amikor Rómában volt, buzgón keresett engem, és meg is talált.”

(2Tim 1,16-17)

Sokkal tisztességesebbnek tudjuk magunkat annál, semhogy börtönviselt barátaink lennének. Távol is tartjuk magunkat a forró fejű, konfliktusos emberektől. Harmonikus személyiségű, rendezett életű lelki testvéreket gyűjtünk magunk köré. A Bibliából is az „isten” sikereket mazsolázzuk ki, azt tartjuk követendő példának.

A „sors” iróniája, hogy miközben attól tartunk, hogy hírbe hoznak bennünket egy-egy ügyeletes „persona non grata”-val, mint amilyen Pál apostol is volt működése nagy részében, és emiatt majd bennünket is törölnék a szalonképesek listájáról, valójában ezek a kapcsolatok gyakran életmentőek is lehetnek. A végső számadásnál kiderülhet, hogy ezek váltanak meg a „könnyűnek találtatás” ítéletétől. Onéziforoszt és háza népét éppen ez a bilincses barátság íratta be az Élet könyvébe, mégpedig elismerő ajánlások és áldáskívánások kíséretében.

Az ő kockázatvállalása mindössze annyi volt, hogy gyakorta megvidámította az apostolt, és családjával, feleségével, esetleg gyerekeivel, háztartási alkalmazottakkal együtt nem szégyellte Pál „rovott” múltját és jelenét. Sőt, amikor Onéziforosz az akkori birodalom fővárosába, Rómába utazott, nem felejtette el felkeresni népszerűsége mélypontján lévő ismerősét. Talán mindez nem is pusztán „mindössze” lehetett. Hiszen Pál apostol hűséglistáján nem sorakoznak tömört sorokban a nevek!

Onéziforosz méltó arra, hogy számon tartsuk csöndes hőstettét, és engedjük, hogy ez kérdéseket tegyen fel nekünk. Például azt, hogy szemügyre véve röstellkedéseinket, vajon velünk nem eshetik-e meg, hogy éppen egy korábbi szégyenkezésünk miatt kell később szégyellni magunkat?

Eszembe jut az az általános iskolás korombeli családlátogatás, amikor „hithű” kommunista osztályfőnököm keresett fel bennünket. A legfőbb gondom az volt, hogyan tüntethetném el azt a faliképet a nagyszobából, amelyen ez az Ige világított: „Én és az én házam népe,

az Urat szolgáljuk” (Józs 24,15). Bosszantott szüleim számomra érthetetlen kockázatvállalása. Nem a nagy-családos szegénységet szégyelltem, a kopott bútorokat, a fekvőhelyraktár szobákat, a csomagolópapír falvédőket, hanem a híradást egyetlen gazdagságunkról! Éppen azt, amiből máig is élek, és éltetek másokat.

De hát akkor annyira meg akartam felelni azoknak az elvárásoknak, amelyeknek a betonbiztossága mára már köddé vált. Ilyen könnyen kifordíthatóak sarkaikból azok a híres közvélemények? Vagy mégsem? Újra visszatérhetnek, csak más alakban? Lehet, hogy nem véletlenül akadt meg a szemem ebből az ókori szöveggyűjteményből napjainkban éppen a bilincses barátságon?

Van a Bibliában a könnyen röstellkedő emberek számára egy kellemetlen ajánlás: „Azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében bolondok... erőtelenekek... nem előkelőek, sőt lenézettek, és a semmiket választotta ki Isten...” (1Kor 1,27-28). Vajon van-e bátorságunk ahhoz, hogy közünk legyen ehhez az „istenien” megválogatott társasághoz?

Ha körülnézek a házam táján, be kell, hogy valljam: aggasztóan rendes barátaim vannak! Szeretnék léleken közelebb kerülni Onéziforoszhoz! Olyan hasznos lenni, mint amit a neve jelent! Meríteni a bátorságából, hogy merjek barátság-gyűjteményembe bevinni és „tárolni” „rendszeridegen” elemeket: börtönt, bolondokházát vagy egyéb klauzúrát vállaló és viselő embereket! Mennyire szégyelltek munkálkodása különböző szakaszaiban Jézust is a családtagjai! Milyen összefoggással akarták átcímkezni betegséggé a „rendszeridegenséget”!

Onéziforosz bibliai karrierje megszólíthat: Vannak-e bilincses barátaid? Elég baj az, ha nincsenek. Eredj el, és szerezz! Vagy egyszerűen csak ne zárkózz el előlük, ha kopogtatnak! Mit is kockáztathatsz? Esetleg azt, hogy ajtónyitásod ténye túlél téged.

Vörös Éva